



Influensavaccinationerna på hösten 2023

Sakkunnigläkare Mika Muhonen

25.5.2023

Institutet för hälsa och välfärd

Vaccinet

- Den andra A-virusstammen har uppdaterats
- Det injicerbara vaccinen anländer i flera olika partier till Finland, troligtvis vid samma tidpunkt som förra året (september)
- Distributionen av det injicerbara vaccinerna till sjukhusapoteken och läkemedelscentralerna börjar i slutet av september

Tidtabellen

- I oktober kan vi vaccinera barn och personer i arbetsför ålder eftersom deras skydd räcker längre än den äldre befolkningens skydd
 - Skyddet är alltid bättre ju närmare själva epidemivågen man vaccinerats
- Riskgrupperna och de äldre vaccineras samtidigt med coronavaccinationen i november- december

Kombination av riskgrupperna med coronan

- De övriga riskgrupperna ändras inte, enbart de medicinska grupperna utökas med
 - Sömnapné
 - Psykossjukdomar (nu oberoende av medicinsk vård)
 - Sjuklig övervikt
- Observera att detta inte gäller den närmaste kretsen eftersom coronavaccinets skyddar dåligt mot smitta och därför inte ger ett indirekt skydd

Vaccinmängderna influensa + corona

- Förra hösten gavs totalt ca 1,2 M doser influensavaccin
 - Vaccinationstäckningen för 65 år fyllda var 60 %
- Under höst-vintern gavs ca 900 000 doser coronaboosterdoser
 - Vaccinationstäckningen för 65 år fyllda var 54 %

Inkommande höst:

- 1,7 miljoner doser injicerbart VaxigripTetra-vaccin i 10-sprutors förpackning
- 100 000 doser Fluenz Tetra -nässprayvaccin i 10-sprayflaskors förpackning

Wanted: 300 000 influensavaccin!

- Under den förra säsongen 2022-2023 delade THL ut ca 1,6 miljoner VaxigripTetra doser, av vilka 1,17 miljoner vaccindoser till dags datum har registrerats som administrerade i vaccinationsregistret.
- Vaccinsvinnet som sjukhusapoteken och läkemedelscentralerna meddelat THL uppgår till ca 85 000 doser.
 - Uppgifter om över 300 000 vaccindoser saknas. En del av dessa har säkert givits men uppgifterna fattas i det nationella vaccinationsregistret
- **Man bör framför allt se till att**
Alla dokumentationer om vaccinationerna registreras i ett patientregistret som via Avohilmo-dataöverföring överförs till THL:s nationella vaccinationsregister
 - Detta skall man även förutsätta av den privata och tredje sektorns aktörer
 - Om det ännu finns vaccindoser som är oanmälda skall man senast nu anmäla svinnet (de sista) för denna säsong till sjukhusapoteken och läkemedelscentralerna

Uppföljningen av vaccinförbrukningen och svinnet kommer att effektiveras

- THL effektiverar under den inkommande säsongen uppföljningen av influensavaccinen och insamlar månadsvis uppgifter om leveranser, lagrade och kasserade influensavaccindoser av sjukhusapoteken och läkemedelscentralerna
 - Välfärdsområdena och alla berörda parter som förverkligar influensavaccinationer samt varenda en verksamhetsenhet skall **planera hur man följer upp influensavaccinens användning, antalet överblivna doser och svinnet**
 - Alla verksamhetsenheter som ger influensavacciner, som hör till det nationella vaccinationsprogrammet, skall anmäla svinnet till den enheten som har levererat vaccinen, som i sin tur rapporterar dem till sjukhusapoteket eller läkemedelscentralen, eller så anmäler man dem direkt till sjukhusapoteket eller läkemedelscentralen
 - Det lönar sig att redan nu komma överens om hur rapporteringen sker eller absolut senast före vaccinationerna börjar
 - Detta kräver ett lokalt samarbete, och att sjukhusapoteken och läkemedelscentralerna tas med i planeringen / är med och planerar vaccinationsverksamheten i det egna ansvarsområdet
 - Vi förstår att detta kan vara utmanande när det finns så många aktörer, men detta har ju redan inövats i samband med coronavaccinationerna

Ännu några påminnelser för hösten

- Granska om det finns influensavaccin från denna säsong i kylskåpet
 - Varje år ges förra säsongens föråldrade vaccin under följande säsong
 - **Kassera oanvända vaccin senast under början av sommaren** enligt lokala instruktioner, t.ex. genom att sända dem till sjukhusapoteket eller läkemedelscentralen
- Vaccinerna räcker till alla bara inte någon hamstrar
- Kylkedjan: transportera, uppbevvara och hantera alltid vaccin korrekt [Korrekt hantering av vaccin](#)

Länkar för att underlätta den praktiska verksamheten

- THL uppdaterar sidorna under sommaren
- [Vem får influensavaccin?](#)
- [Vanliga frågor om influensavaccinationerna](#)
- [Planering och ordnande av influensavaccinationer](#)
- [Rätt plats för injicering och val av nål då vaccinationen ges i deltamuskeln](#)
- Tillgänglighet:
 - [Tips för influensavaccination av barn](#)
 - [Hur kan man höja vaccinationstäckningen inom social- och hälsovården?](#)



Kommunikation och information om influensavaccinationerna

Det lönar sig att satsa på den lokala kommunikationen!

- Den aktiva lokala och aktuella kommunikationen är **viktigast och effektivast**
- De egna områdets sakkunniga på infektionssjukdomar skall fungera som talespersoner
- T.ex. läkarnas ställningstagande, artiklar och information i olika medier är också viktiga
- Information om vem som får vaccinet gratis och **när och var man kan få vaccinet**
 - Aktiva åtgärder för att det skall vara lätt att få vaccinet: kvällstider, daghem mm.
- Även kommunikationen och informationen inom social- och hälsovården bör uppmärksammas, samt den interna kommunikationen - personalen bör veta vad läget är



Man har hjälpa av den landsomfattande kommunikationen



- För att stöda kommunikationen kommer THL att lansera en kampanj som i huvudsak strävar till att öka influensavaccinationstäckningen hos barn under 7 år
 - Dessutom informerar vi om den gemensamma vaccinationen av corona och influensa för riskgrupperna
- Särskild betoning sätts på att nå familjer som är i ett socioekonomiskt utsatt läge
- Vi planerar en landsomfattande kampanj bl.a. i radio, TV och på sociala medier i november

Material om influensavaccinationer

- 4 olika tryckta broschyrer och 3 olika affischer

Uppdatering pågår

- Alla kan printas ut på nätet
- På nätet finns även:
 - broschyr för gravida
 - videor

[Broschyrer och annat informationsmaterial om influensavaccinationer](#)

Vaccinera dig - Motverka influensan

Du som fyllt 65 år:

Skydda dig själv och dina närmaste mot influensa - vaccinera dig!



Influensa är en luftvägsinfektion som orsakas av virus. **Influensa sprids lätt** genom droppar eller beröring.

Influensa har följande symptom:

- svårt att andas hög feber
- luftvägsinflammationer
- hostningar
- trötthet
- huvudvärk
- illamående
- sår i halsen

Personer som inte är en svag sjukdom, **slipper inte antibiotika.**

För vissa människor är influensa en allvarlig sjukdom. Influensa är inte detsamma som förkylning. För äldre personer kan influensa vara allvarlig, till och med en dödlig sjukdom. Den kan också orsaka allvarliga komplikationer. Risken att insjukna i och influensa är större hos personer med en underliggande sjukdom, till exempel kroniskt hjärta eller lungsjukdom, diabetes eller njursjuk.

Influensa kan leda till följdsjukdomar såsom lunginflammation eller hjärninflammation. Efter influensa kan också förekomsten av hjärtinfektioner och blodkärlsjukdomar öka.

Vaccination är det bästa sättet att skydda sig mot influensa och dess följdsjukdomar. Det skyddar inte mot grippe sjukdom som också tilltar. Det skyddar inte mot andra virusinfektioner som till exempel norovirus.

Vaccinera dig - Motverka influensan

Skydda ditt barn genom att vaccinera mot influensa



Influensa är en luftvägsinfektion som orsakas av virus. **Vuxna smittar lätt** för sina barn, men det gäller även tvärtom. Det är viktigt att barnen inte smittas av vuxna. Det är viktigt att barnen inte smittas av andra barn. Det är viktigt att barnen inte smittas av djur. Det är viktigt att barnen inte smittas av mat. Det är viktigt att barnen inte smittas av luft. Det är viktigt att barnen inte smittas av vatten. Det är viktigt att barnen inte smittas av jord. Det är viktigt att barnen inte smittas av sol. Det är viktigt att barnen inte smittas av vind. Det är viktigt att barnen inte smittas av åska. Det är viktigt att barnen inte smittas av åska. Det är viktigt att barnen inte smittas av åska.

Vaccinet förebygger även följdsjukdomar.

- Förebygger öroninflammationer. Förekomsten av öroninflammationer under influensavaccination har varit mindre upp till en tredjedel jämfört med unvaccinerade barn bland annat.
- Förebygger andra följdsjukdomar, såsom lunginflammation.
- Minskar läkarbesök samt behovet av antibiotika och sjukhusbehandling.

Influensa blandas ofta ihop med förkylning. Influensa är dock en kraftig sjukdom och med följdsjukdomarna kan den vara mycket allvarigare för ett barn än en vanlig förkylning.

Influensa ökar beredigheten hos barnet att insjukna i följdsjukdomar såsom öroninflammation och lunginflammation. Det är viktigt att barnen inte smittas av andra barn. Det är viktigt att barnen inte smittas av djur. Det är viktigt att barnen inte smittas av mat. Det är viktigt att barnen inte smittas av luft. Det är viktigt att barnen inte smittas av vatten. Det är viktigt att barnen inte smittas av jord. Det är viktigt att barnen inte smittas av sol. Det är viktigt att barnen inte smittas av vind. Det är viktigt att barnen inte smittas av åska. Det är viktigt att barnen inte smittas av åska.

Vaccinera dig - Motverka influensan

Vi skyddar inte ditt barn mot blöta strumpor



Men vi erbjuder kostnadsfritt skydd mot influensa och dess följdsjukdomar för barn under 7 år och barn med en kronisk sjukdom.

Skydda ditt barn genom att vaccinera mot influensa!

I medeltal **lekstarkt ett av fem barn varje år i influensa. Av barnens influensor kan i bästa fall åtta av tio förhindras med vaccin.**

Influensa är en allvarigare och kraftigare sjukdom än en vanlig förkylning. Influensa ökar beredigheten hos barnet att få följdsjukdomar såsom öroninflammationer och lunginflammation. Vaccinering är det bästa skyddet mot influensa.

Influensavaccinet är gratis för barn under 7 år och barn som har någon typ av långtidsjukdom. Vaccinet ingår i det nationella vaccinomsorgsprogrammet.

Mer information finns på halsöndocenteralen och på adressen www.thl.fi/influensavaccinationer

Vaccinets fördelar:

- skyddar barnet mot influensa och hindrar smitta bland närstående
- förebygger öroninflammationer och lunginflammation
- minskar läkarbesök samt behovet av antibiotika och sjukhusbehandling

Institutet för hälsa och välfärd

Vaccinera dig - Motverka influensan

Vi skyddar dig inte från snöslask



Men vi erbjuder kostnadsfritt skydd mot influensa och dess följdsjukdomar för alla som fyllt 65 år och andra som hör till riskgrupper för influensa.

Skydda dig själv och dina närmaste mot influensa

Influensavaccinet är kostnadsfritt för:

- barn under 7 år
- dem som fyllt 65 år
- gravida
- personer som tillhör riskgrupper på grund av sjukdom eller vård
- närstående till personer som är särskilt mottagliga för allvarig influensa
- personal inom social- och hälsovården
- värmpliktiga som inleder sin tjänstgöring.

Mer information finns på halsöndocenteralen och på adressen www.sasogrippe.fi

Institutet för hälsa och välfärd

Om beställning av material och distribution 1/2

Uppgifterna om kontaktpersonerna och kontaktnätet för vaccination är nu bristfälliga

- Beror på att kontaktuppgifterna förändrats (välfärdområdesreformen)
- Det kan även finnas nya enheter och serviceleverantörer som utför vaccinationer inom välfärdsområdet

Alla serviceenheter som kommer att förverkliga det nationella vaccinationsprogrammets influensavaccinationer bör redan nu fundera på hur mycket tryckt material de kommer att behöva:

Sprid aktivt information lokalt om att

- Materialbeställningen börjar snart, materialen är så som tidigare avgiftsfria
- Det lönar sig att samordna materialbeställningarna och senast nu bör man planera de lokala distributionsnätet
- Man bör aktivt uppdatera uppgifterna om kontaktpersonerna för vaccinationer (nu pågår en temporär period)
- THL strävar till att centralisera kontaktpersongruppen med bl.a. gemensamma e-postlådor så att flera kontaktpersoner samtidigt kan läsa samma e-postlåda

Om beställning av material och distribution 2/2

- Vi sänder snart ut anvisningar per e-post som gäller beställningar av influensamaterial
 - Det lönar sig att centralisera beställningarna så att distributionskostnaderna för hela landet inte blir alltför stora
 - Det är viktigt att detta planeras lokalt och att kontaktpersonen/personerna är utnämnda
 - Beställningsperioden bör vara lång, ända till hösten
- Kontaktpersonerna samlar in materialbeställningarna inom det egna området
 - Det lönar sig att samordna beställningarna så effektivt som möjligt med beaktande av de lokala distributionsnätet
 - Kontaktpersonen ser till att alla de enheter som utför det nationella vaccinationsprogrammets influensavaccinationer har fått ge sina beställningar
 - Kontaktpersonerna ansvarar för att den lokala utdelningen av materialen förverkligas
 - Varje enhet har nu orsak att tänka över hur mycket material som kommer att behövas

För att ni inte skall bli utan material

- Om du själv är kontaktperson och dina kontaktuppgifter har förändrats
 - Skall du anmäla om detta så snart som möjligt till THL:s koronarokotus@thl.fi
 - Anmäl om du verkar som kontaktperson för influensavaccinationerna
 - Meddela den e-mailadress som du vill skall användas då anvisningarna om hur THL:s material beställs
 - På så sätt garanteras att även andra viktiga kontaktpersonmeddelanden, THL:s anvisningar och information om aktuella ämnen kommer att nå dig
- Om du inte är kontaktperson lönar det sig nu att med det snaraste utreda vem som är kontaktpersonen för influensavaccinationer som samlar in materialbeställningarna inom ditt område
- Vi ser framåt. Kontaktpersonerna för vaccinationer har på vissa områden redan utsetts centralt till vissa enheter, men på andra områden har ingenting ännu gjorts
- Om kontaktpersonen ännu inte utsetts lönar det sig nu att inom välfärdsområdet och lokalt planera kontaktpersonerna och informationsöverföringen



Pneumokockvaccinationerna

Riskgrupperna har utökats

25.5.2023

Institutet för hälsa och välfärd

Utvidgning av pneumokockvaccinationerna

- Det nationella vaccinationsprogrammet utökas för pneumokockvaccinets del – personer mellan 65–74 år som lider av kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL) är nu en ny riskgrupp
 - [Nyhet 4.4.2023](#)
 - Mer information på THL:s webbplatser : [Vem får pneumokockvaccin gratis?](#)
Föregående utökning gällde personer med svår njursjukdom i augusti 2022
- Det är bra om vaccinationerna kan genomföras heltäckande och så fort som möjligt
 - Det underlättar planeringen av utökad vaccindistribution
- Kräver också lokal kommunikation och en aktiv insats för att identifiera personer som hör till riskgrupperna
- Kan ges samtidigt med influensa- och coronavaccinen